

Bilaga 13:20 till kommunstyrelsens protokoll den 23 augusti 2006, § 30

PM 2006 RVI (Dnr 023-4371/2005)

Yttrande i mål om laglighetsprövning av kommunfullmäktiges beslut den 24 april 2006, §13 angående utvärdering av de kommunala bostadsbolagens försäljningar till bostadsrättsföreningar åren 1999-2004

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Som yttrande till Länsrätten i Stockholms län överlämnas och återopas av stadsledningskontoret upprättat förslag (*bilaga*).

Föredragande borgarrådet Teres Lindberg anför följande.

Bakgrund

Kristina Axén Olin, Lotta Edholm och Ewa Samuelsson har överklagat kommunfullmäktiges beslut den 24 april 2006, § 13 att ett av ärendena på föredragningslistan, Utvärdering av de kommunala bostadsbolagens försäljningar till bostadsrättsföreningar åren 1999-2004 (utl 2006:77), skulle utgå. Kommunstyrelsen har beretts tillfälle att yttra sig över deras inlägga.

Beredning

Ärendet har handlagts av stadsledningskontoret. Förslag till yttrande återfinns som *bilaga*.

Mina synpunkter

Jag föreslår därför med hänvisning till vad som ovan anförts att kommunstyrelsen beslutar följande

Som yttrande till Länsrätten i Stockholms län överlämnas och återopas av stadsledningskontoret upprättat förslag (*bilaga*).

Stockholm den 11 augusti 2006

TERES LINDBERG

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin* och *Sten Nordin* (båda m) och *Lotta Edholm* (fp) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. avslå föredragande borgarråds förslag till beslut, samt
2. som svar på länsrättens begäran om yttrande anför

I enlighet med vad som anfördes i överklagandet bör länsrätten upphäva det överklagade beslutet. Styrelsen i Stockholms stadshus AB, nedan koncernstyrelsen, beslöt att fullmäktige skulle ta del av den aktuella rapporten mot bakgrund av den stora principiella diskussion som pågått länge i fullmäktige och i stadens nämnder.

Frågan om omvandlingar av allmännyttans hyresrätter till bostadsrätter tillhör de mest diskuterade och centrala frågorna i den politiska debatten. Värde av de allmännyttiga bostadsbolagen utgör den dominerande delen i stadens förmögenhet. Frågan är alltså av helt avgörande principiell karaktär för Stockholms stadshus AB framtida utveckling.

Det föreliggande ärendet faller alltså väl in under 3 kap 17 och 18 §§. Även om länsrätten finner att så inte är fallet äger fullmäktige inte rätten att genom ett retroaktivt beslut begränsa initiativrätten på så sätt att det omfattar endast detta ärende. En sådan begränsning måste i så fall ske innan ett ärende har väckts och kan ej vara formulerat så att inskränkningen endast omfattar detta enda ärende.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Viviann Gunnarsson* (mp) enligt följande.

Ärendet om utvärderingen av bostadsbolagens utförsäljning av hyresbostäder under förra mandatperioden har behandlats av ett stort antal nämnder och styrelser i staden samt av kommunstyrelsen och samtliga partier har då också lagt sina aspekter på ärendet. Stadens ordning möjliggör att denna typ av ärenden stannar som redovisning i kommunstyrelsen. Ansvarigt borgarråds planering har i detta ärende varit att det också skulle behandlas av fullmäktige och det sattes upp på dagordningen. När ansvarigt borgarråd yrkar att ärendet av en eller annan orsak ska utgå från dagordningen är det därför rimligt att bifalla detta.

Lika rimligt är att oppositionen ges möjlighet att särskilt begära att ett berett ärende behandlas av fullmäktige. När en sådan begäran framställs bör presidiet planera för när det är lämpligt att behandla ärendet. Det är inte självklart att det är lämpligast på samma möte som begäran framställs.

Om ansvarigt borgarråd av en eller annan orsak behöver dra tillbaka ärenden från fullmäktiges möten borde detta meddelas partiernas fullmäktigegrupper i god tid så att alla har samma möjligheter att förbereda bra möten.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Rolf Könberg* (alla m), *Lotta Edholm* och *Ann-Katrin Åslund* (båda fp) och *Ewa Samuelsson* (kd) med hänvisning till reservationen av (m) och (fp) i borgarrådsberedningen.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av *Christopher Ödmann* (mp) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (mp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Länsrätten har berett kommunstyrelsen tillfälle att yttra sig över inläga från Kristina Axén Olin, Lotta Edholm och Ewa Samuelsson i laglighetsprövning av kommunfullmäktiges beslut den 24 april 2006, § 13 att ett av ärendena på föredragningslistan, Utvärdering av de kommunala bostadsbolagens försäljningar till bostadsrättsföreningar åren 1999-2004 (utl 2006:77), skulle utgå.

BEREDNING

Ärendet har handlagts av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 juli 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Länsrätten har berett kommunstyrelsen tillfälle att yttra sig över inläga från Kristina Axén Olin, Lotta Edholm och Ewa Samuelsson i laglighetsprövning av kommunfullmäktiges beslut den 24 april 2006, § 13 att ett av ärendena på föredragningslistan, Utvärdering av de kommunala bostadsbolagens försäljningar till bostadsrättsföreningar åren 1999-2004 (utl 2006:77), skulle utgå.

Som grunder för överklagandet åberopar klagandena att beslutet inte har tillkommit i laga ordning alternativt strider mot beslutsplikten enligt 5 kap 25 § kommunallagen för ärenden som väckts i behörig ordning.

I förslaget till yttrande anförs att klagandena inte har anfört några omständigheter som skall medföra att det överklagade beslutet med tillämpning av 10 kap 8 § kommunallagen skall anses olagligt.

I 5 kap 23 § kommunallagen redovisas de kommunala organ som har rätt att väcka ärenden hos fullmäktige. Enligt p 6 har kommunala företag initiativrätt vilket hänger samman med bestämmelserna i 3 kap 17 och 18 §§ kommunallagen om att fullmäktiges ställningstagande skall inhämtas innan beslut i företagets verksamhet som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas. Rätten att anhängiggöra ärenden hos fullmäktige gäller endast om fullmäktige har föreskrivit det. Det blir härigenom möjligt att begränsa arten av de ärenden som får väckas till att bara avse sådana som kräver fullmäktiges ställningstagande enligt 3 kap 17 och 18 §§ kommunallagen. Stockholms kommunfullmäktige har inte föreskrivit en rätt för de kommunala företagen att anhängiggöra ärenden utöver vad som följer av 3 kap 17 och 18 §§ kommunallagen.

Ärendet som det överklagade beslutet rör innebär inte att fullmäktiges ledamöter skulle ta ställning i sak utan endast att ledamöterna skulle få del av den aktuella rapporten som därefter skulle läggas till handlingarna. Ärendet avsåg inte ett beslut i Stockholms Stadshus AB:s verksamhet av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Stockholms Stadshus AB har därmed inte haft rätt att anhängiggöra ärendet hos fullmäktige. Enligt 5 kap 25 § kommunallagen har fullmäktige skyldighet att besluta i de ärenden som får väckas. Eftersom det aktuella ärendet inte är av det slaget att det fick väckas i fullmäktige har fullmäktige varit oförhindrat att fatta det överklagade beslutet.

Ärendets beredning

Ärendet har inom stadsledningskontoret beretts av juridiska avdelningen.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret föreslår att juridiska avdelningens förslag till yttrande ges in i anledning av laglighetsprövningen.

Bilaga. Förslag till yttrande

Länsrätten i Stockholms län
Rotel 223

Målnr 10533-06, Laglighetsprövning av beslut av Stockholms kommunfullmäktige den 24 april 2006, § 13

Stockholms kommunfullmäktige beslutade den 24 april 2006 § 13 att ett av ärendena på föredragningslistan, Utvärdering av de kommunala bostadsbolagens försäljningar till bostadsrättsföreningar åren 1999-2004 (utl 2006:77), skulle utgå.

Överklagande

Beslutet har överklagats av Kristina Axén Olin, Lotta Edholm och Ewa Samuelsson. Staden har förelagts att inkomma med yttrande. Som grunder för överklagandet åberopar klagandena att beslutet inte har tillkommit i laga ordning alternativt strider mot beslutsplikten enligt 5 kap 25 § kommunallagen för ärenden som väckts i behörig ordning.

Beslutet

Kommunstyrelsen har beslutat föreslå kommunfullmäktige att besluta att rapporten ”Utvärdering av de kommunala bostadsbolagens försäljningar till bostadsrättsföreningar åren 1999-2004” läggs till handlingarna. Kommunfullmäktige har genom det överklagade beslutet beslutat att ärendet skulle utgå.

Stadens inställning

Staden bestrider klagandenas talan. Klagandena har inte anfört några omständigheter som skall medföra att det överklagade beslutet med tillämpning av 10 kap 8 § kommunallagen skall anses olagligt.

Omständigheter

Styrelsen i Stockholms Stadshus AB, nedan koncernstyrelsen, beslutade vid sitt sammanträde den 25 oktober 2004 att överlämna en skrivelse angående bokslut över de kommunala bostadsföretagens bostadsrättsförsäljningar till koncernledningen för beredning. Koncernledningen i sin tur gav Utrednings- och statistikkontoret (USK) i uppdrag att göra en beskrivning av genomförda försäljningar av de kommunala bostadsbolagens fastigheter till bostadsrättsföreningar. Uppdraget innebar också att utreda vilka kortsiktiga effekter dessa har fått för Stockholms bostadsmarknad och vilka långsiktiga effekter som kan förväntas. På uppdrag av USK har effekterna analyserats i rapporten ”Utvärdering av de kommunala bostadsbolagens försäljningar till bostadsrättsföreningar åren 1999-2004”. Koncernstyrelsen beslutade att kommunfullmäktige borde ta del av rapporten. Som anförts ovan beslutade kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att rapporten läggs till handlingarna.

I 5 kap 23 § kommunallagen redovisas de kommunala organ som har rätt att väcka ärenden hos fullmäktige. Enligt p 6 har kommunala företag initiativrätt vilket hänger samman med bestämmelserna i 3 kap 17 och 18 §§ kommunallagen om att fullmäktiges ställningstagande skall inhämtas innan beslut i företagets verksamhet som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas. Rätten att anhängiggöra ärenden hos fullmäktige gäller endast om fullmäktige har föreskrivit det. Det blir härigenom möjligt att begränsa arten av de ärenden som får väckas till att bara avse sådana som kräver fullmäktiges ställningstagande enligt 3 kap 17 och 18 §§ kommunallagen.

Stockholms kommunfullmäktige har inte föreskrivit en rätt för de kommunala företagen att anhängiggöra ärenden utöver vad som följer av 3 kap 17 och 18 §§ kommunallagen.

Stockholms Stadshus AB skall äga och förvalta aktier i aktiebolag som Stockholms stad använder i sin verksamhet. Som moderbolag har Stockholms Stadshus AB att svara för koncernens övergripande utveckling och strategiska planering samt styrning av de ekonomiska och finansiella resurserna på ett för koncernen optimalt sätt.

Ärendet som det överklagade beslutet rör innebär inte att fullmäktiges ledamöter skulle ta ställning i sak utan endast att ledamöterna skulle få del av den aktuella rapporten som därefter skulle läggas till handlingarna. Ärendet avsåg inte ett beslut i Stockholms Stadshus AB:s verksamhet av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Stockholms Stadshus AB har därmed inte haft rätt att anhängiggöra ärendet hos fullmäktige.

Enligt 5 kap 25 § kommunallagen har fullmäktige skyldighet att besluta i de ärenden som får väckas. Eftersom det aktuella ärendet inte är av det slaget att det fick väckas i fullmäktige har fullmäktige varit oförhindrat att fatta det överklagade beslutet.